

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1988

10 JUNI 1988

WETSONTWERP

**tot aanvulling van artikel 67
van de gemeentekieswet**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE
ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT

UITGEBRACHT DOOR DE HEER **F. BOSMANS**

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat overgezonden wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 23 maart en 25 mei 1988.

Hetzelfde wetsontwerp maakte overigens tijdens de voorgaande legislatuur reeds het voorwerp uit van

Dit wetsontwerp werd besproken in openbare commissievergadering.

(1) Samenstelling van de Commissie :
Voorzitter : de heer Temmerman.

A. — Vaste leden :	B. — Plaatsvervangers :
C.V.P. HH. Bosmans (F.), Marchand, Sarens, Vankeirsbilck, Van Looy.	HH. Beerden, Cauwenberghs, Desutter, Van Peel, Van Rompuy, Van Wambeke.
P.S. HH. Eerdekens, Happart, Harmegnies (M.), Henry, Tasset.	HH. Defosset, De Raet, Dufour, Harmegnies (Y.), Picqué, N.
S.P. HH. Galle, Temmerman, Timmermans, Vanderheyden.	HH. Beckers, Coppens, Laridon, Van Steenkiste, Verheyden.
P.V.V. HH. Cortois, Van houtte, Van Mechelen.	HH. Bril, Decoster, Deswaene, Devolder.
P.R.L. HH. Bertouille, Nols.	HH. Klein, Michel (L.), Pivin.
P.S.C. HH. Detremmerie, Jérôme.	HH. Lebrun, Léonard, Michel (J.).
V.U. H. Vanhorenbeek.	HH. Desseyn, Gabriëls.
Agalev/ H. Daras.	HH. De Vlieghe, Van Durme.
Ecolo	

Zie :

- 442 - 1988 : n° 1

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1988

10 JUIN 1988

PROJET DE LOI

**complétant l'article 67
de la loi électorale communale**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

PAR M. **F. BOSMANS**

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi, transmis par le Sénat, lors de ses réunions des 23 mars et 25 mai 1988.

Ce même projet de loi avait déjà fait l'objet d'une discussion au sein de la commission de l'Intérieur au

Ce projet de loi a été examiné en réunion publique de commission.

(1) Composition de la Commission :
Président : M. Temmerman.

A. — Membres titulaires :	B. — Membres suppléants :
C.V.P. MM. Bosmans (F.), Marchand, Sarens, Vankeirsbilck, Van Looy.	MM. Beerden, Cauwenberghs, Desutter, Van Peel, Van Rompuy, Van Wambeke.
P.S. MM. Eerdekens, Happart, Harmegnies (M.), Henry, Tasset.	MM. Defosset, De Raet, Dufour, Harmegnies (Y.), Picqué, N.
S.P. MM. Galle, Temmerman, Timmermans, Vanderheyden.	MM. Beckers, Coppens, Laridon, Van Steenkiste, Verheyden.
P.V.V. MM. Cortois, Van houtte, Van Mechelen.	MM. Bril, Decoster, Deswaene, Devolder.
P.R.L. MM. Bertouille, Nols.	MM. Klein, Michel (L.), Pivin.
P.S.C. MM. Detremmerie, Jérôme.	MM. Lebrun, Léonard, Michel (J.).
V.U. M. Vanhorenbeek.	MM. Desseyn, Gabriëls.
Agalev/ M. Daras.	MM. DeVlieghe, Van Durme.
Ecolo	

Voir :

- 442 - 1988 : n° 1

een bespreking in de commissie voor de Binnenlandse Zaken, zonder dat het evenwel tot een eindstemming kwam.

Er werd derhalve besloten de behandeling « ab initio » te herbeginnen, aangezien de commissie in haar huidige samenstelling niet gebonden is door de werkzaamheden die onder een vorige legislatuur plaats hadden.

Er dient ook op gewezen te worden dat tijdens de behandeling van dit wetsontwerp, op 3 mei 1988 een gezamenlijke vergadering met de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu werd gehouden teneinde van gedachten te wisselen over de opportuniteit om een onverenigbaarheid in te voeren tussen de mandaten van gemeenteraadslid en lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, over de eventueel aan te wenden middelen om deze doelstelling te bereiken en over de noodzaak een betere samenwerking tot stand te brengen tussen de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn.

I. — Inleiding

Vooraleer tot de algemene bespreking over te gaan, acht *de heer Temmerman*, commissievoorzitter, het nuttig om een overzicht te geven van de tijdens voorgaande besprekingen in Kamer en Senaat aangehaalde argumenten pro en contra het wetsontwerp, dat erop gericht is om, via artikel 67 van de gemeentekieswet, een onverenigbaarheid in te voeren tussen de mandaten van gemeenteraadslid en van lid van de raad voor maatschappelijk welzijn.

1. Argumenten ten gunste van de invoering van een wettelijke onverenigbaarheid

— de gemeenteraad oefent in bepaalde gevallen de voogdij uit over de raad voor maatschappelijk welzijn; de cumulatie van beide mandaten gaat dus in tegen het principe dat men niet tegelijkertijd controleur en gecontroleerde kan zijn;

— er zou geen belangenvermenging mogen optreden in hoofde van een bepaald persoon aangezien de gemeenteraad de tekorten van het OCMW dient aan te zuiveren;

— de gevallen van dubbel mandaat moeten zoveel als mogelijk worden beperkt.

2. Argumenten tegen de invoering van een wettelijke onverenigbaarheid

— de gemeenteraad is er thans niet toe verplicht gemeenteraadsliden te verkiezen als lid van de raad voor maatschappelijk welzijn; deze keuzevrijheid is een aspect van de gemeentelijke autonomie;

cours de la législature précédente, sans que cette commission ait toutefois procédé à un vote final.

Il a dès lors été décidé de reprendre l'examen du projet depuis le début, étant donné que dans sa composition actuelle, la commission ne saurait être tenue par les travaux qui ont eu lieu lors d'une législature précédente.

Il convient également de souligner que dans le cadre de l'examen de ce projet, une réunion commune avec la commission de la Santé publique et de l'Environnement a eu lieu le 3 mai 1988, afin de procéder à un échange de vues sur l'opportunité d'instaurer une incompatibilité entre les mandats de conseiller communal et de membre du conseil de l'aide sociale, sur les moyens à mettre éventuellement en œuvre pour atteindre cet objectif et sur la nécessité d'améliorer la collaboration entre le conseil communal et le conseil de l'aide sociale.

I. — Introduction

Avant d'entamer la discussion générale, *M. Temmerman*, président de la commission, estime utile de récapituler les arguments pour et contre le projet développés au cours des précédentes discussions qui ont eu lieu à la Chambre et au Sénat. Ce projet vise, en complétant l'article 67 de la loi électorale communale, à instaurer une incompatibilité entre les mandats de conseiller communal et de membre du conseil de l'aide sociale.

1. Arguments en faveur de l'instauration d'une incompatibilité légale

— le conseil communal exerce, dans certains cas, la tutelle sur le conseil de l'aide sociale; le cumul des deux mandats va donc à l'encontre du principe selon lequel on ne peut être à la fois contrôleur et contrôlé;

— il ne peut y avoir de confusion d'intérêts dans le chef d'une personne donnée, étant donné que le conseil communal doit apurer les déficits du CPAS;

— les cas de double mandat doivent être limités autant que possible.

2. Arguments contre l'instauration d'une incompatibilité légale

— actuellement, le conseil communal n'est pas obligé d'élire des conseillers communaux aux fonctions de membre du conseil de l'aide sociale; cette liberté de choix constitue un aspect de l'autonomie communale;

— de raad voor maatschappelijk welzijn mag nu ook slechts ten belope van hoogstens één derde bestaan uit gemeenteraadsleden; deze wettelijke beperking wordt opgelegd in artikel 10 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

— informatie-uitwisseling en een structurele band tussen beide raden is aan te bevelen; dit kan best door bepaalde personen beide mandaten te laten uitoefenen;

— de politieke partijen doen zelf reeds in belangrijke mate aan een mandatspreiding, ook zonder wettelijke verplichting.

Daarenboven herinnert de voorzitter aan een brief van 27 mei 1987 van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG), gericht aan de Kamervoorzitter. In deze brief, die het standpunt van het directiecomité van de VBSG vertolkt, wordt er bij de Kamer op aangedrongen « om dit wetsontwerp volledig te verwerpen, zodat de huidige wettelijke regeling bewaard blijft en in iedere gemeente bij het verkiezen van de OCMW-raadsleden vrij kan worden uitgemaakt hoever men — steeds binnen het wettelijk toegelaten maximum — wil gaan bij het al dan niet cumuleren van beide mandaten ».

De argumentatie van de VBSG is de volgende :

« De OCMW's zijn, zoals de wetgever het heeft gewild, inderdaad van de gemeenten te onderscheiden onafhankelijke instellingen met eigen rechtspersoonlijkheid. Doch aangezien de gemeenten in grote mate betrokken worden bij de werking van de OCMW's ondermeer door de talrijke vormen van administratief toezicht die de gemeente moet uitoefenen en aangezien zij moeten instaan voor het bijbetalen van de financiële tekorten, is het zeer wenselijk dat er niet automatisch op grond van de gemeentekieswet een onverenigbaarheid wordt ingesteld tussen de functie van gemeenteraadslid en die van OCMW-raadslid.

Het kan integendeel een voordeel zijn dat bepaalde personen op de hoogte zijn, zowel van de werking van het OCMW als van die van de gemeenteraad, om namelijk met een grotere kennis van zaken van de eigen en van de wederzijdse belangen van beide lokale instellingen het algemeen belang na te streven. »

Ten slotte is ook gebleken dat er onenigheid bestaat nopens de manier waarop een wettelijke onverenigbaarheid eventueel dient te worden ingevoerd : via een wijziging van artikel 67 van de gemeentekieswet of van artikel 9 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Vandaar onder meer dat een gedachtenwisseling met de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu noodzakelijk bleek.

— en outre, le conseil de l'aide sociale ne peut actuellement comporter plus d'un tiers de conseillers communaux; cette limitation légale est prévue par l'article 10 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale;

— il est souhaitable qu'il y ait un échange d'informations et un lien structurel entre les deux conseils; il convient à cet effet que certaines personnes puissent exercer les deux mandats;

— les partis politiques veillent dès à présent, dans une large mesure, à partager les mandats, sans qu'ils y soient contraints par la loi.

En outre, le président se réfère à la lettre que l'Union des villes et communes belges (UVCB) a adressée le 27 mai 1987 au Président de la Chambre. Dans cette lettre, qui reflète le point de vue du comité de direction de l'UVCB, il est demandé instamment à la Chambre « de rejeter ce projet de loi dans son ensemble et de maintenir les dispositions légales actuelles accordant aux communes toute liberté de juger jusqu'à quel point elles autoriseront le cumul des deux mandats lors de l'élection des mandataires pour les CPAS, tout en tenant compte du maximum autorisé par la loi ».

L'argumentation de l'UVCB est la suivante :

« Les CPAS sont en effet, ainsi que le législateur l'a voulu, des institutions indépendantes vis-à-vis des communes, ayant leur propre personnalité morale. Mais puisque les communes sont fortement impliquées dans le fonctionnement du CPAS, notamment en raison des nombreuses formes de tutelle administrative qu'elles sont priées d'exercer et du fait qu'elles sont tenues de combler le déficit de leur CPAS, il est préférable que l'incompatibilité entre la fonction de conseiller communal et celle de conseiller du CPAS ne soit pas instaurée automatiquement, en se basant sur la loi électorale communale.

Au contraire, il est parfois beaucoup plus avantageux que certaines personnes soient au courant non seulement du fonctionnement du CPAS mais également de celui du conseil communal afin de leur permettre — pénétrés des intérêts propres et des intérêts mutuels des deux institutions — de poursuivre une politique d'intérêt général. »

Enfin, il est également apparu qu'il existe des divergences de vues quant à la manière d'établir éventuellement une incompatibilité légale : d'aucuns sont partisans d'une modification de l'article 67 de la loi électorale communale, tandis que d'autres jugent préférable de modifier l'article 9 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale. C'est l'une des raisons pour lesquelles un échange de vues avec la commission de la Santé publique et de L'Environnement s'imposait.

II. — Algemene Bespreking

Tijdens de bespreking van dit wetsontwerp in commissie tekenen zich twee grote strekkingen af: enerzijds de strekking ten gunste van de invoering van een onverenigbaarheid tussen de mandaten van gemeenteraadslid en van lid van de raad voor maatschappelijk welzijn, anderzijds wordt gepleit voor het behoud van de huidige toestand of voor een minder verregaande onverenigbaarheid.

1. De invoering van een onverenigbaarheid tussen de beide mandaten

Ten gronde is *de heer Devolder* van mening dat het mandaat van de OCMW-raadsleden vooral in de grote steden voldoende omvangrijk is om een onverenigbaarheid te rechtvaardigen.

In de kleinere gemeenten hebben de mandatarissen meestal dusdanige beroepsbezigheden dat één mandaat eveneens ruimschoots volstaat.

Naar de vorm dient het objectief te worden bereikt door de wijziging van artikel 67 van de gemeentekieswet, zoals voorgesteld in het door de Senaat overgezonden wetsontwerp.

Oorspronkelijk betrof het een wetsvoorstel van senator Vandermarliere dat, weliswaar geamendeerd, eenparig werd goedgekeurd, zowel in de commissie voor de Binnenlandse Zaken als in de plenaire vergadering van de Senaat.

Bij de bespreking van het wetsontwerp in de commissie voor de Binnenlandse Zaken van de Kamer, voerden verscheidene commissieleden evenwel aan dat het beter zou zijn artikel 9 van de organieke wetgeving op de OCMW's aan te passen, indien men dan toch tot een onverenigbaarheid wenste te komen.

Volgens *de heer Devolder* was zulks ook de strekking van een wetsvoorstel, dat voorheen in de Senaat eveneens werd ingediend door de heer Vandermarliere.

De senaatscommissie voor de Volksgezondheid ging echter niet op dit voorstel in, omdat aldus de keuzemogelijkheid van de gemeenteraadsliden niet zou worden gegarandeerd.

*
* *

De heer Eerdekens spreekt zich uit vóór de goedkeuring van dit wetsontwerp, doch vooral om praktische redenen.

Aangezien de verschillende politieke partijen momenteel de gemeenteraadsverkiezingen voorbereiden en de lijstvorming volop aan de gang is, lijkt het spreker inderdaad essentieel zo vlug mogelijk klaarheid voor de betrokkenen te scheppen.

II. — Discussion générale

L'examen du projet de loi en commission fait apparaître deux grandes tendances: il y a, d'une part, les partisans d'une incompatibilité entre le mandat de conseiller communal et celui de conseiller du CPAS et, d'autre part, ceux qui souhaitent le maintien de la situation actuelle ou une incompatibilité moins rigoureuse.

1. Instauration d'une incompatibilité entre les deux mandats

En ce qui concerne le fond du problème, *M. Devolder* estime que dans les grandes villes, le mandat de conseiller du CPAS est suffisamment important pour justifier une incompatibilité.

Et pour ce qui est des communes plus petites, un seul mandat suffit aussi largement, eu égard aux occupations professionnelles qu'exercent la plupart des mandataires.

En ce qui concerne la forme, l'objectif poursuivi devrait être réalisé par une modification de l'article 67 de la loi électorale communale, telle que proposée dans le projet de loi transmis par le Sénat.

A l'origine, il s'agissait d'une proposition de loi du sénateur Vandermarliere qui, après amendement, a été adoptée à l'unanimité tant en commission de l'Intérieur qu'en séance plénière du Sénat.

Lors de l'examen du projet de loi au sein de la commission de l'Intérieur de la Chambre, plusieurs membres de la commission ont toutefois fait valoir qu'il serait préférable, si l'on veut établir une incompatibilité, d'adapter l'article 9 de la loi organique des CPAS.

Selon *M. Devolder*, telle était également la portée d'une autre proposition de loi que *M. Vandermarliere* avait déposée antérieurement au Sénat.

La commission de la Santé publique du Sénat a cependant rejeté cette proposition, parce qu'elle ne garantissait pas la liberté de choix des conseillers communaux.

*
* *

M. Eerdekens se prononce en faveur de l'adoption du projet de loi à l'examen, fût-ce pour des raisons essentiellement pratiques.

Etant donné que les différents partis politiques préparent actuellement les élections communales et sont occupés à constituer leurs listes, l'intervenant estime qu'il est essentiel de clarifier le plus rapidement possible la situation pour les intéressés.

Toch is *de heer Eerdekens* niet blind voor de nadelen die een cumulatieverbod met zich kan brengen :

— de informatie-uitwisseling tussen beide raden zal misschien moeilijker verlopen, aangezien de thans bestaande geïnstitutionaliseerde concertatie slechts voorzien is tussen de uitvoerende organen van de raden;

— mogelijk ontstaat er eerder een neiging tot confrontatie dan tot samenwerking.

*
* *

De heer Daras verklaart zich een principieel voorstander van de invoering van een onverenigbaarheid tussen de beide mandaten. Dit standpunt geldt trouwens voor alle politieke mandaten.

Het argument dat de uitwisseling van informatie tussen de beide raden zal worden bemoeilijkt bij een cumulatieverbod, is niet ter zake. Mocht dit argument worden aanvaard, zou zulks trouwens een veroordeling inhouden van gemeenten waar de onverenigbaarheid in de praktijk reeds bestaat. Het blijkt namelijk dat ook in die gemeenten een voldoende doorstroming van informatie mogelijk is.

Het is ook verkeerd het cumuleren van mandaten goed te praten omwille van de nauwe samenwerking die er moet bestaan tussen verschillende institutionele organen.

Volgens spreker betreft het vooral een kwestie van goede organisatie binnen de politieke partijen zelf. Zonder zelf gemeenteraadslid of OCMW-raadslid te zijn, is hijzelf toch goed ingelicht over wat er zich afspeelt, zowel op het gemeentelijk als op het OCMW-niveau. Hij wordt immers geregeld ingelicht door de mandatarissen van zijn partij die op die niveau's zetelen.

Omtrent de wijze waarop het vooropgestelde doel kan worden bereikt, spreekt *de heer Daras* zich niet uit : het is inderdaad best mogelijk dat het aanbeveling zou verdienen eerder de organieke wet betreffende de OCMW's dan wel de gemeentekieswet te wijzigen.

Rijst de vraag of de in dit ontwerp voorgestelde datum van inwerkingtreding niet dient te worden gewijzigd.

*
* *

Met het oog op de spreiding van de mandaten, pleit *de heer De Raet* voor de invoering van de onverenigbaarheid in de steden en de grotere gemeenten. Hij stelt zich evenwel vragen nopens de toestand in de

M. Eerdekens ne méconnaît cependant pas les inconvénients que peut entraîner une interdiction de cumuler les mandats en question :

— l'échange d'informations entre les deux conseils sera peut-être plus difficile, puisque la concertation institutionnalisée prévue actuellement n'a lieu qu'entre les organes exécutifs des conseils;

— il est possible que la modification projetée engendre une tendance à la confrontation plutôt qu'à la collaboration.

*
* *

M. Daras se dit en principe partisan de l'instauration d'une incompatibilité entre les deux mandats, comme d'ailleurs entre tous les mandats politiques.

L'argument selon lequel une interdiction de cumuler les mandats en question entraverait l'échange d'informations entre les deux conseils manque de pertinence. Reconnaître le bien-fondé de cet argument reviendrait d'ailleurs à condamner les communes où l'incompatibilité existe déjà dans la pratique. Il s'avère en effet qu'un échange suffisant d'informations est également possible dans ces communes.

On ne peut non plus défendre le cumul des mandats en invoquant la nécessité d'une étroite collaboration entre différents organes institutionnels.

L'intervenant estime qu'il s'agit avant tout d'une question de bonne organisation au sein des partis politiques eux-mêmes. Sans être personnellement conseiller communal ou conseiller de CPAS, il est pourtant bien informé de la situation, tant au niveau communal qu'au niveau du CPAS. Il est en effet tenu régulièrement au courant de la situation par les mandataires de son parti siégeant à ces niveaux.

Quant à la manière d'atteindre le but fixé, *M. Daras* ne se prononce pas à ce sujet. Il se peut très bien, en effet, qu'il soit préférable de modifier la loi organique des CPAS au lieu de la loi électorale communale.

Enfin, on peut se demander s'il ne conviendrait pas de modifier la date d'entrée en vigueur de la loi fixée dans le projet.

*
* *

S'il estime que l'instauration d'une incompatibilité dans les villes et les grandes communes permettrait une meilleure répartition des mandats, *M. De Raet* se pose cependant des questions en ce qui concerne les

kleinere gemeenten, waar zich bepaalde problemen zouden kunnen voordoen.

*
* *

De heer Hancké kan de bekommernis van de vorige spreker begrijpen. Het niet cumuleren van mandaten is een politieke wens, die uitgaat van de meeste partijen.

Deze redenering gaat zeker op voor de grote steden en gemeenten, doch is niet zo pertinent voor de kleinere gemeenten. Misschien is het wel mogelijk een onderscheid te maken tussen de gemeenten qua inwonersaantal, en slechts in de gemeenten die een bepaald aantal overschrijden, de onverenigbaarheid op te leggen.

Vervolgens doet *de heer Hancké* opmerken dat er verschillende argumenten kunnen worden aangehaald om een wettelijke onverenigbaarheid te voorzien :

— ten gevolge van de fusieoperatie is het aantal te begeven mandaten in een gemeente drastisch verminderd; hierdoor dient een grotere spreiding van deze mandaten mogelijk te worden;

— de evolutie is aldus dat de OCMW's steeds meer te maken krijgen met specifieke opdrachten, die niet meer verweven zijn met deze van de gemeentebesturen;

— de thans bestaande band tussen het gemeentebestuur en het OCMW kan worden gehandhaafd door het overleg dat minstens driemaandelijks plaatsheeft in het overlegcomité, voorzien bij artikel 26, § 2 van de organieke wet betreffende de Openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

— het is niet opportuun tegelijkertijd controleur en gecontroleerde te zijn.

*
* *

Ook *de heer De Groot* spreekt zich uit ten gunste van het wetsontwerp. Momenteel is het trouwens reeds zo, dat de raad voor maatschappelijk welzijn voor ten hoogste één derde mag bestaan uit leden die ook in de gemeenteraad zetelen. De gemeenteraadsleden bekleden dus alleszins een minderheidspositie in de OCMW-raad.

Onverminderd het feit dat beide raden specifieke taken hebben, mag men ook niet vergeten dat, in de praktijk, beide raden meestal eenzelfde beleidslijn volgen : de gevormde meerderheden zijn immers normalerwijze dezelfde op beide niveaus en de partijbesturen van de coalitie bepalen bijgevolg het te volgen beleid, zowel in de gemeenteraad als in de raad voor maatschappelijk welzijn; ook zonder cumulatie van mandaten zal meer dan waarschijnlijk eenzelfde beleidslijn worden aangehouden.

petites communes, où certains problèmes pourraient surgir.

*
* *

M. Hancké comprend l'inquiétude de l'intervenant précédent. Le non-cumul des mandats répond à un souhait politique exprimé par la plupart des partis.

Ce point de vue, qui se justifie certainement pour les grandes villes et les grandes communes, est moins pertinent en ce qui concerne les communes de moindre importance. Il serait peut-être possible d'établir une distinction entre les communes d'après le nombre d'habitants et de limiter l'incompatibilité à celles dont la population dépasse un certain seuil.

M. Hancké fait ensuite observer que plusieurs arguments plaident en faveur d'une incompatibilité légale :

— les fusions de communes ont entraîné une réduction considérable du nombre de mandats à conférer dans chaque commune; une meilleure répartition de ces mandats est dès lors souhaitable;

— l'évolution est telle que les CPAS doivent accomplir un nombre croissant de missions spécifiques qui ne sont plus liées à celles des administrations communales;

— les liens qui unissent actuellement l'administration communale et le CPAS peuvent être maintenus par la concertation qui doit avoir lieu au moins tous les trois mois au sein du comité de concertation prévu à l'article 26, § 2, de la loi organique des centres publics d'aide sociale;

— il n'est pas sain que le contrôleur et le contrôlé ne fassent qu'un.

*
* *

M. De Groot se prononce également en faveur du projet de loi. Il est d'ailleurs d'ores et déjà prévu que le conseil de l'aide sociale ne peut comporter plus d'un tiers de membres qui siègent également au sein du conseil communal. Les conseillers communaux occupent donc de toute manière une position minoritaire au sein du conseil du CPAS.

Même s'il est exact que les deux conseils ont des missions spécifiques, il ne faut pas pour autant perdre de vue que, dans la pratique, ils suivent généralement la même ligne politique : les majorités sont en effet normalement les mêmes aux deux niveaux et les comités directeurs des partis de la coalition déterminent par conséquent la politique à suivre tant au conseil communal qu'au conseil de l'aide sociale; même si les mandats ne sont plus cumulés, une seule et même ligne politique sera plus que probablement maintenue.

Ten slotte zullen beide raden wel nooit volledig naast elkaar staan : de burgemeester of zijn afgevaardigde kan namelijk met beraadslagende stem de vergadering van de raad voor maatschappelijk welzijn bijwonen en wijzen op de financiële implicaties van zekere beslissingen.

*
* *

De heer Galle is voor een cumulatieverbod, omdat een mandataris voldoende tijd moet kunnen besteden aan de uitoefening van zijn mandaat.

Wel is het zo dat de samenwerking tussen de beide raden dient te verbeteren, aangezien er op dit ogenblik iets mank loopt. Het is inderdaad niet voldoende dat een schepen aangeduid wordt om de besloten vergaderingen van de raad voor maatschappelijk welzijn bij te wonen als contactpersoon.

Ook het bij artikel 26 van de organieke OCMW-wetgeving verplichte overleg heeft geen voldoening geschonken, mede omdat de toezichthoudende overheid er weinig aandacht aan besteedt.

Teneinde de noodzakelijke binding tussen de beide raden te kunnen handhaven en zelfs te verstevigen, formuleert *de heer Galle* het volgende voorstel :

1) De opheffing van artikel 10 van de OCMW-wet om de thans bestaande mogelijkheid tot cumulatie af te schaffen.

2) Door een wetgevend initiatief de voorzitter van het OCMW de verplichting opleggen zijn begroting, de begrotingswijzigingen en de rekeningen toe te lichten in de gemeenteraad.

Ter gelegenheid daarvan zou de voorzitter ook moeten antwoorden op de vragen om inlichtingen van de raadsleden.

Uiteraard zouden hierbij nooit confidentiële zaken ter sprake mogen worden gebracht.

Men zou er ook kunnen aan denken om, via een wijziging van artikel 31 van dezelfde wet, de raad voor maatschappelijk welzijn openbaar te laten vergaderen, tenminste wanneer het gaat om de bespreking van begrotingen, rekeningen, overheidsopdrachten via aanbestedingen, verpachtingen, vreemdingen van onroerende goederen, enz.

3) Er zouden richtlijnen moeten worden gegeven aan de toezichthoudende overheid om het overleg tussen het College van burgemeester en schepenen en de afvaardiging van het OCMW te intensifiëren.

Op dit overleg, dat thans onvoldoende gestructureerd is, zouden de schepenen volledig moeten worden ingelicht over niet-confidentiële zaken.

4) Het is niet nodig het geldelijk statuut van het OCMW-personeel te wijzigen. Gezien de bestaande reglementeringen inzake mobiliteit, is het gewenst dit geldelijk statuut gekoppeld te houden aan dat van het gemeentepersoneel.

Enfin, les deux conseils ne seront jamais totalement indépendants : le bourgmestre ou son délégué peut en effet assister aux séances du conseil de l'aide sociale avec voix délibérative et attirer l'attention sur l'incidence financière de certaines décisions.

*
* *

M. Galle est partisan d'une interdiction du cumul. Il considère en effet qu'un mandataire doit pouvoir consacrer suffisamment de temps à l'exercice de son mandat.

Il convient cependant d'améliorer la collaboration entre les deux conseils, étant donné que celle-ci laisse pour l'instant à désirer. Il ne suffit en effet pas qu'un échevin soit désigné pour assister, en tant qu'intermédiaire, aux réunions à huis clos du conseil de l'aide sociale.

La concertation prévue par l'article 26 de la loi organique des CPAS ne donne pas non plus satisfaction, notamment parce que l'autorité de tutelle s'en désintéresse.

M. Galle formule une proposition en vue de maintenir, voire de renforcer, le lien nécessaire entre les deux conseils. Cette proposition consiste à :

1) abroger l'article 10 de la loi organique des CPAS afin de supprimer la possibilité de cumul qui existe actuellement;

2) obliger le président du CPAS, par une initiative parlementaire, à commenter son budget, les modifications budgétaires et les comptes devant le conseil communal.

A cette occasion, le président serait également tenu de répondre aux demandes d'informations des conseillers.

Il va de soi que ces demandes ne pourraient jamais porter sur des affaires confidentielles.

On pourrait également envisager de permettre au conseil de l'aide sociale, par une modification de l'article 31 de la loi précitée, de tenir des réunions publiques, du moins lorsque les discussions concernent des budgets, des comptes, des marchés publics par adjudication, l'affermage de biens, l'aliénation d'immeubles, etc.;

3) donner des directives à l'autorité de tutelle afin d'intensifier la concertation entre le Collège des bourgmestre et échevins et la délégation du CPAS.

Lors de cette concertation, aujourd'hui insuffisamment structurée, les échevins devraient recevoir une information complète sur les affaires non confidentielles;

4) maintenir tel quel le statut pécuniaire du personnel des CPAS. Eu égard aux réglementations existantes en ce qui concerne la mobilité, il est souhaitable que ce statut pécuniaire demeure lié à celui du personnel communal.

Spreker pleit ten slotte voor een globale aanpak, waarbij zowel de samenwerking tussen de raden als de onverenigbaarheden aan bod komen. Wat dit laatste aspect betreft, mag men ook de vraag niet uit de weg gaan nopens de wisselwerking tussen het statuut van personeelslid op het ene niveau en het lidmaatschap van de raad op het andere niveau. Intussen kan de goedkeuring van dit wetsontwerp wel als de eerste stap in de goede richting worden aangezien.

*
* *

Volgens *de heer Van Dienderen* verdient het aanbeveling zoveel mogelijk mensen te betrekken bij de publieke zaak. Men kan zich hierbij inspireren op het voorbeeld van het oude Athene, waar zeer strenge bepalingen golden inzake de rotatie van mandaten en inzake onverenigbaarheden.

Het is trouwens niet te rechtvaardigen dat men thans nog steeds tegelijkertijd controleur en gecontroleerde kan zijn.

Natuurlijk dient ter compensatie van deze onverenigbaarheid zo vlug mogelijk gezocht te worden naar middelen om de doorstroming van informatie en de samenwerking tussen beide raden te bevorderen.

In dit verband denkt *de heer Van Dienderen* aan de mogelijkheid om de OCMW-voorzitter in de gemeenteraad te horen.

*
* *

De heer Vanhorenbeek zou wensen dat gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn met ingang van 1 april 1989 autonoom werken en er dus een cumulatieverbod van kracht wordt.

Ook is hij de mening toegedaan dat het geïnstitutionaliseerde overleg dat driemaandelijks plaatsheeft tussen het vast bureau of een afvaardiging van de raad voor maatschappelijk welzijn en een afvaardiging van het College van burgemeester en schepenen, zou dienen te worden verruimd.

De uitgewisselde informatie blijft immers al te vaak uitsluitend bestemd voor de uitvoerende organen.

De heer Vanhorenbeek verklaart eveneens het door de heer De Beul tijdens de vorige legislatuur ingediende amendement n° 1 in te trekken.

*
* *

De rapporteur ten slotte is eveneens tegen het dubbele mandaat gekant.

Er kan zich echter wel een probleem voordoen in verband met artikel 2 van het wetsontwerp, dat de

L'intervenant plaide enfin en faveur d'une approche globale qui tiendrait compte à la fois de la collaboration entre les conseils et des incompatibilités. En ce qui concerne ce dernier aspect, on ne peut pas non plus éluder le problème de l'interaction entre le statut de membre du personnel à un niveau et la qualité de membre du conseil à l'autre niveau. En attendant, l'adoption du projet de loi à l'examen pourrait être considérée comme un premier pas dans la bonne direction.

*
* *

Selon *M. Van Dienderen*, il serait souhaitable d'associer le plus grand nombre de citoyens à la gestion des affaires publiques. L'on pourrait s'inspirer de l'exemple de la démocratie athénienne, où s'appliquaient des règles très strictes en matière de rotation des mandats et d'incompatibilités.

Le fait que l'on puisse aujourd'hui encore être à la fois contrôleur et contrôlé est d'ailleurs injustifiable.

Certes, pour compenser cette incompatibilité, il est impératif de rechercher aussi rapidement que possible des moyens de faciliter les échanges d'informations et la collaboration entre les deux conseils.

A cet égard, *M. Van Dienderen* suggère que le président du CPAS puisse être entendu par le conseil communal.

*
* *

M. Vanhorenbeek souhaite que le conseil communal et le conseil de l'aide sociale fonctionnent de façon autonome à partir du 1er avril de l'année prochaine et que l'interdiction de cumul soit donc effective à cette date.

Il estime par ailleurs que la concertation institutionnalisée qui a lieu tous les trois mois entre le bureau permanent ou une délégation du conseil de l'aide sociale et une délégation du Collège des bourgmestre et échevins doit être élargie.

Les informations échangées sont en effet très souvent exclusivement réservées aux organes exécutifs.

Enfin, *M. Vanhorenbeek* déclare qu'il retire l'amendement n° 1 présenté par M. De Beul au cours de la législature précédente.

*
* *

Enfin, *le rapporteur* est également opposé au double mandat.

Un problème peut cependant se poser en ce qui concerne l'article 2 du projet de loi, qui prévoit l'en-

inwerkingtreding vaststelt bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1988.

Dit betekent namelijk dat een persoon die thans zetelt als OCMW-raadslid en in oktober verkozen wordt als gemeenteraadslid, bij de installatie van de nieuwe gemeenteraad (begin januari 1989) zal moeten kiezen tussen één van beide mandaten, aangezien de vernieuwde raad voor maatschappelijk welzijn slechts op 1 april 1989 aantreedt.

Men zou er kunnen aan denken de wet slechts in werking te doen treden op deze laatste datum, maar dit lost de problemen niet op bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen.

2. *Het behoud van de huidige toestand of de invoering van een beperkte onverenigbaarheid*

De heer Bertouille maakt drie bedenkingen bij dit wetsontwerp :

a) Indien men een onverenigbaarheid wenst in te voeren, dient men deze doelstelling niet te realiseren via de gemeentekieswet, doch wel via een wijziging van de organieke wetgeving betreffende de OCMW's; men mag immers artikel 10 van deze wet, waarin de cumulatie van mandaten — zij het met een beperking — wordt toegelaten, niet uit het oog verliezen.

b) Ten gronde verklaart *de heer Bertouille* tegen het wetsontwerp te zijn gekant; als voorbeeld haalt hij zijn eigen stad Doornik aan, waar het de gewoonte is dat zelfs de OCMW-voorzitter ook deel uitmaakt van de gemeenteraad. Aangezien deze dus mee de gemeentebegroting en de belastingen moet goedkeuren, heeft zulks tot gevolg dat hij met des te meer nauwgezetheid zijn OCMW bestuurt. Het gemeentebestuur is immers verplicht de tekorten van het OCMW bij te passen.

Overigens mag men de last die gepaard gaat met de uitoefening van de beide mandaten samen, niet overschatten.

De wettelijke invoering van een onverenigbaarheid zou trouwens ook indruisen tegen het principe van de gemeentelijke autonomie.

c) Tenslotte is het door de voorstanders van het wetsontwerp gebruikte argument dat men niet tegelijkertijd controleur en gecontroleerde kan zijn, niet helemaal ter zake.

De gemeenteraadsleden, die eveneens lid zijn van de raad voor maatschappelijk welzijn, mogen immers wel de begroting van het OCMW stemmen, maar ze mogen zich niet uitspreken over de rekeningen (art. 68, 4°, van de gemeentewet).

En het is precies bij het onderzoek van de rekeningen dat de werkelijke controle van het ondergeschikte bestuur plaatsheeft, aangezien de begroting slechts een raming van de inkomsten en uitgaven betreft.

Tenslotte mag men ook niet uit het oog verliezen dat ook op andere niveau's, zoals intercommunales

trée en vigueur de la loi lors des élections communales d'octobre 1988.

Cela signifie en effet qu'une personne qui siège actuellement au conseil de l'aide sociale et est élue, en octobre, en tant que conseiller communal devra choisir, lors de l'installation du nouveau conseil communal (début janvier 1989), entre un des deux mandats, étant donné que le nouveau conseil de l'aide sociale ne se réunira que le 1er avril 1989.

On pourrait envisager de ne faire entrer la loi en vigueur qu'à cette dernière date, mais cela ne résout pas les problèmes qui vont se poser lors des prochaines élections communales.

2. *Maintien de la situation actuelle ou instauration d'une incompatibilité limitée.*

M. Bertouille formule trois observations à propos du projet de loi à l'examen :

a) Si l'on souhaite instaurer une incompatibilité, cet objectif doit se réaliser non pas par une adaptation de la loi électorale communale, mais par une modification de la loi organique des CPAS; il ne faut en effet pas oublier que l'article 10 de cette loi autorise — quoique de manière limitée — le cumul de mandats.

b) Pour ce qui est du fond, *M. Bertouille* se déclare opposé au projet de loi; il cite l'exemple de sa propre ville de Tournai, où l'usage veut que même le président du CPAS fasse aussi partie du conseil communal. Etant donné que celui-ci doit également voter le budget communal et les impôts, il gère son CPAS avec d'autant plus de rigueur. L'administration communale est en effet tenue d'apurer les déficits du CPAS.

Il ne faut par ailleurs pas surestimer le fardeau que représente l'exercice des deux mandats.

L'instauration d'une incompatibilité légale irait d'ailleurs à l'encontre du principe de l'autonomie communale.

c) Enfin, l'argument invoqué par les défenseurs du projet de loi et selon lequel on ne peut être à la fois contrôleur et contrôlé n'est pas tout à fait pertinent.

En effet, les conseillers communaux qui sont également membres du conseil de l'aide sociale peuvent voter le budget du CPAS, mais ils ne peuvent se prononcer sur les comptes (art. 68, 4°, de la loi communale).

Or, c'est précisément au moment où les comptes sont examinés que le contrôle effectif de l'entité subordonnée a lieu, le budget n'étant qu'une estimation des recettes et des dépenses.

Enfin, il ne faut pas perdre de vue qu'à d'autres niveaux également, certaines personnes agissent par-

en kerkfabrieken, bepaalde personen soms als controleur en gecontroleerde optreden.

*
* *

De heer M. Harmegnies is vooral gekant tegen een zogenaamde « politiek van de kleine pakketten ».

Men wenst hier inderdaad een onverenigbaarheid tussen twee welbepaalde mandaten in te voeren, daar waar andere cumulaties ongehinderd kunnen blijven voortbestaan.

Het is dus beter de thans bestaande toestand te handhaven en het geheel van de onverenigbaarheden in een ruimer kader te bespreken.

Het is overigens van belang dat niet door de ganse bevolking verkozen lichamen zoals de raad voor maatschappelijk welzijn, worden gecontroleerd door verkozen mandatarissen.

Dit was trouwens onder meer ook de *ratio legis* van de laatste wetwijziging inzake de intercommunales, waarbij werd bepaald dat meer gemeenteraadsleden bij het bestuur ervan worden betrokken.

*
* *

De voorzitter, hoewel principieel niet gekant tegen de beperking van het aantal mandaten in hoofde van één zelfde persoon, spreekt zich toch uit tegen het wetsontwerp zoals het door de Senaat werd overgezonden.

In de praktijk is het wel zo dat in vele steden en gemeenten reeds geen OCMW-raadsleden meer deel uitmaken van de gemeenteraad. Dit is onder meer het geval in Gent.

Uit eigen ervaring weet *de voorzitter* dat zulks werd aangevoeld als een verarming, en wel om meerdere redenen;

— de geïnstitutionaliseerde contacten bestaan enkel op het niveau van de uitvoerende organen van beide raden;

— het OCMW treedt steeds meer autonoom op, terwijl de gemeente later voor de financiële gevolgen opdraait;

— de gemeenteraad heeft het gevoel volledig buiten de zaken van het OCMW te zijn gelaten en dient beslissingen te nemen met minder kennis van de feitelijke situatie.

Anderzijds is het ook zo dat een voorzitter van het OCMW, die tegelijkertijd ook gemeenteraadslid is, vaak in een moeilijke en dubbelzinnige situatie terecht komt.

In sommige gevallen kan bij hem de neiging ontstaan om van het forum van de gemeenteraad gebruik te maken om meningsverschillen tussen gemeentebestuur en OCMW publiekelijk uit te vechten.

fois comme contrôleur et contrôlé, par exemple dans les intercommunales et les fabriques d'église.

*
* *

M. M. Harmegnies est surtout opposé à la « politique des petits paquets ».

On souhaite en effet instaurer une incompatibilité entre deux mandats déterminés, alors que d'autres mandats peuvent continuer d'être cumulés sans entrave.

Il serait préférable de maintenir la situation actuelle et d'examiner l'ensemble des incompatibilités dans un cadre plus large.

Il importe que des organes qui ne sont pas élus directement par la population, comme les conseils de l'aide sociale, soient contrôlés par des mandataires élus.

Tel était du reste également la *ratio legis* de la dernière modification apportée à la législation concernant les intercommunales, modification qui implique qu'un plus grand nombre de conseillers communaux doivent être associés à la gestion de celles-ci.

*
* *

Bien qu'il ne soit pas opposé au principe de la limitation du nombre de mandats que peut exercer une seule et même personne, *le président* est néanmoins adversaire du projet de loi tel qu'il a été transmis par le Sénat.

Dans la pratique, il y a déjà de nombreuses villes et communes où les membres du conseil de l'aide sociale ne siègent plus au conseil communal. C'est notamment le cas à Gand.

Le président sait d'expérience que cette situation a été considérée comme un appauvrissement, et ce, pour plusieurs raisons;

— les contacts institutionnalisés n'existent qu'au niveau des organes exécutifs des deux conseils;

— le CPAS agit de plus en plus de façon autonome, tandis que les conséquences financières de ses actes sont finalement supportées par la commune;

— le conseil communal a le sentiment d'être tenu à l'écart des affaires du CPAS et doit prendre des décisions tout en étant moins au fait de la situation.

Par ailleurs, un président de CPAS qui est également conseiller communal se trouve souvent dans une situation délicate et ambiguë.

Il peut, dans certains cas, être enclin à utiliser le forum que lui offre le conseil communal pour vider publiquement un différend entre l'administration communale et le CPAS.

In andere gevallen kan hij zich dan weer verplicht gevoelen zich bij een stemming te onthouden omdat een voorstel van het schepencollege niet strookt met de stelling, die hij met zijn bestuur in het OCMW heeft ingenomen.

De voorzitter vraagt zich dan ook af of het niet verkieslijk zou zijn het wetsontwerp te amenderen en terug te grijpen naar de tekst van het oorspronkelijke wetsvoorstel, dit wil zeggen slechts een onverenigbaarheid te voorzien in hoofde van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn.

*
* *

De heer Timmermans toont er zich voorstander van om heel de problematiek over de verhouding gemeenten-OCMW's op een meer fundamentele manier te regelen na de gemeenteraadsverkiezingen.

*
* *

De heer Vankeirsbilck is het met deze zienswijze van vorige spreker eens.

Overigens is hij niet gewonnen voor het invoeren van een onverenigbaarheid. De huidige wettelijke beperking, gesteld in artikel 10 van de organieke wet betreffende de OCMW's, is redelijk en zorgt voor een goede en noodzakelijke band tussen de beide raden.

Men mag immers niet vergeten dat de gemeenteraad nog steeds een streng controlerecht uitoefent op de OCMW's, zowel naar de toekomst toe via de OCMW-begroting, als naar het gevoerde beleid via de OCMW-rekening.

Best is de beoordeling over de opportuniteit om beide mandaten te cumuleren, aan de mensen ter plaatse over te laten en derhalve strikt de gemeentelijke autonomie te respecteren.

Ten slotte acht *de heer Vankeirsbilck* het niet nuttig om de discussie over dit wetsontwerp thans verder te zetten, aangezien in het onlangs afgesloten regeerakkoord onder het hoofdstuk betreffende « de lokale en provinciale besturen » onder meer het volgende te lezen staat : « Daarom zal de Regering een aanpassing voorstellen van de organieke wet betreffende de OCMW's met het oog op een verbetering van de samenhang met het gemeentelijk beleid en meer bepaald inzake de financiële controle. »

Het is dus gewenst de huidige bespreking te verdagen tot de Regering haar standpunt over het geheel van de problematiek bekendmaakt.

*
* *

Dans d'autres cas, il peut se sentir obligé de s'abstenir lors d'un vote parce qu'une proposition du collège échevinal ne concorde pas avec la position qu'il a adoptée au sein du conseil de l'aide sociale.

Le président se demande dès lors s'il ne serait pas préférable d'amender le projet de loi et de reprendre le texte de la proposition de loi initiale, c'est-à-dire ne prévoir une incompatibilité que dans le chef du président du conseil de l'aide sociale.

*
* *

M. Timmermans souhaite que l'ensemble du problème des rapports entre communes et CPAS soit réglé de manière plus fondamentale après les élections communales.

*
* *

M. Vankeirsbilck se rallie au point de vue qu'a développé l'intervenant précédent.

Il n'est par ailleurs pas convaincu de l'opportunité d'instaurer une incompatibilité. La restriction légale actuelle, prévue à l'article 10 de la loi organique des CPAS, est raisonnable et crée un lien aussi solide que nécessaire entre les deux conseils.

Il ne faut en effet pas oublier que le conseil communal exerce encore toujours un droit de contrôle rigoureux à l'égard du CPAS, et ce, tant en ce qui concerne la politique future (par le biais du budget du CPAS) qu'en ce qui concerne la politique mise en œuvre (par le biais des comptes du CPAS).

La meilleure solution consiste à laisser aux intéressés le soin de décider de l'opportunité de cumuler les deux mandats et à respecter dès lors strictement l'autonomie communale.

M. Vankeirsbilck estime enfin qu'il n'est pas utile de poursuivre actuellement la discussion de ce projet de loi, étant donné que dans le récent accord de gouvernement, on peut notamment lire dans le chapitre consacré aux « administrations locales et provinciales » que : « le Gouvernement proposera une adaptation de la loi organique sur les CPAS, en vue d'améliorer la cohérence avec la politique communale et plus particulièrement en matière de contrôle financier. »

Il est donc souhaitable d'ajourner la discussion en cours jusqu'à ce que le Gouvernement ait fait connaître sa position sur l'ensemble de cette problématique.

*
* *

De heer Marchand sluit zich aan bij de vorige spreker. Hij begrijpt trouwens niet goed waarom men in dit geval een onverenigbaarheid wenst in te voeren, terwijl onlangs in de nieuwe wetgeving betreffende de intercommunales precies de verplichting werd ingesteld om meer gemeenteraadsleden in het bestuur van de intercommunales op te nemen. De coherentie is hier wel ver zoek.

Aangezien de meeste openbare centra voor maatschappelijk welzijn de neiging vertonen om een onafhankelijk machtscentrum te worden en zelfs dikwijls beter uitgerust zijn dan de gemeentebesturen, zou het volgens *spreker* zelfs wenselijk zijn dat de raad voor maatschappelijk welzijn minstens ten belope van één derde is samengesteld uit gemeenteraadsleden.

*
* *

Ten slotte worden nog enkele vragen en bedenkingen geformuleerd :

1) *De heer Beckers* vraagt de minister van Binnenlandse Zaken of de volgende cijfers kunnen worden verstrekt :

a) hoeveel gemeenteraadsleden in België zijn tegelijkertijd ook lid van de raad voor maatschappelijk welzijn?

b) in hoeveel gemeenten wordt de onverenigbaarheid tussen de beide mandaten reeds feitelijk toegepast?

2) *De heer Tasset* maakt de bedenking of het niet wenselijk is om, naar analogie met artikel 69 van de gemeentekieswet, deze onverenigbaarheid uit te breiden en er ook een familiale onverenigbaarheid van te maken.

Dit zou onder meer impliceren dat wanneer één van beide echtgenoten lid is van de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn, de andere echtgeno(o)t(e) tegelijkertijd geen lid van één van beide raden zou kunnen zijn. Op die manier zou worden vermeden dat té veel mandaten in één gezin of één familie verenigd zijn.

III. — Standpunt van de minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen

Volgens *de minister* is het moeilijk een precies overzicht te geven van de toestand op het terrein, met andere woorden in hoeveel gemeenten reeds de feitelijke onverenigbaarheid tussen de mandaten wordt toegepast en hoeveel personen toch nog de beide mandaten cumuleren.

In ieder geval heeft dit wetsontwerp zonder twijfel zowel voor- als tegenstanders binnen de Regering.

M. Marchand se rallie au point de vue de l'intervenant précédent. Il ne comprend d'ailleurs pas pourquoi l'on souhaite instaurer une incompatibilité dans le cas visé, alors que la nouvelle loi relative aux intercommunales vient précisément de prévoir l'obligation de faire siéger un plus grand nombre de conseillers communaux dans le conseil d'administration des intercommunales. Cela lui paraît incohérent.

Etant donné que la plupart des centres publics d'aide sociale ont tendance à devenir un centre de pouvoir indépendant et qu'ils sont même souvent mieux équipés que les administrations communales, il serait même souhaitable, selon *l'intervenant*, que le conseil de l'aide sociale soit composé pour un tiers au moins de conseillers communaux.

*
* *

Enfin, certaines questions et remarques sont encore formulées :

1) *M. Beckers* demande au Ministre de l'Intérieur de lui communiquer les chiffres suivants :

a) combien de conseillers communaux sont également membres du conseil de l'aide sociale?

b) dans combien de communes l'incompatibilité entre les deux mandats est-elle déjà appliquée dans les faits?

2) *M. Tasset* demande s'il ne serait pas souhaitable, par analogie avec l'article 69 de la loi électorale communale, d'étendre cette incompatibilité à certains liens de parenté.

Cela impliquerait notamment que lorsqu'une personne siégerait au conseil communal ou au conseil de l'aide sociale, son conjoint ne pourrait plus faire partie de l'un de ces deux conseils. On pourrait ainsi éviter une concentration de mandats au sein d'un même ménage ou d'une même famille.

III. — Point de vue du Ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des services publics et des Institutions scientifiques et culturelles nationales

Le ministre estime qu'il est difficile de donner un aperçu exact de la situation sur le terrain, c'est-à-dire de déterminer le nombre de communes dans lesquelles il y a déjà une incompatibilité de fait entre les mandats et le nombre de personnes qui cumulent encore les deux mandats.

En tout état de cause, le projet de loi à l'examen compte indéniablement aussi bien des partisans que des adversaires au sein du Gouvernement.

Een snelle beslissing van het Parlement dringt zich echter op, in welke zin dan ook. Zoniet kunnen er wegens de onzekerheid in vele gemeenten moeilijkheden ontstaan bij de lijstvorming voor de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Zelf is *de minister* van oordeel dat het, gezien de door de heer Vankeirbilck aangehaalde passus uit het regeerakkoord, wijs zou zijn het verder onderzoek van het wetsontwerp voor onbepaalde tijd te verdagen. Op die manier wordt de Regering de kans gegeven het aangekondigde wetsontwerp over de verhouding gemeente-OCMW voor te bereiden en in dat kader een standpunt over de onverenigbaarheid in te nemen.

IV. — Stemming

Aangezien het regeerakkoord een aanpassing aankondigt van de organieke wet betreffende de OCMW's met het oog op een betere relatie tussen gemeentebestuur en OCMW, wordt het voorstel tot verdaging sine die van het voorliggende wetsontwerp aangenomen met 17 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

De Rapporteur,

F. BOSMANS

De Voorzitter,

G. TEMMERMAN

Il convient cependant que le Parlement prenne rapidement une décision, quelle qu'elle soit, sans quoi l'incertitude risque d'engendrer des difficultés dans de nombreuses communes à l'occasion de la constitution des listes pour les prochaines élections communales.

Le ministre estime quant à lui qu'eu égard au passage de l'accord de Gouvernement cité par M. Vankeirbilck, il serait sage d'ajourner sine die l'examen du projet de loi. Cet ajournement permettra au Gouvernement de préparer le projet de loi annoncé concernant les relations entre les communes et les CPAS et de prendre position dans ce cadre sur l'incompatibilité.

IV. — Vote

Etant donné que l'accord de gouvernement prévoit une adaptation de la loi organique des CPAS en vue d'améliorer les relations entre les administrations communales et les CPAS, la proposition d'ajourner sine die le projet de loi à l'examen est adoptée par 17 voix contre 3 et une abstention.

Le Rapporteur,

F. BOSMANS

Le Président,

G. TEMMERMAN